

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องปัญหาการสอนสุขศึกษา และความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ยังไม่มีผู้ใดทำไว้ก่อน แต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนสุขศึกษา และความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาคังนี้

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ค้ำปัญหาการเรียนการสอนสุขศึกษา

ปานตา อินทร (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน เขตอำเภอ จังหวัดนครพนม" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 25 คน และนักเรียนจำนวน 283 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเวลาเรียนวิชาสุขศึกษาต่อสัปดาห์นั้นเหมาะสมดีแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาสุขศึกษา เพราะเป็นวิชาที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้น่าไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เมื่อมีปัญหากเกิดขึ้นนักเรียนมักล้าถามครูผู้สอนทันที ในขณะที่ครูผู้สอนไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอนและไม่หาความรู้ใหม่ๆ มาเสริมบทเรียน ครูต้องสอนหลายวิชา จำนวนนักเรียนในห้องเรียนที่สอนมากเกินไป ทางด้านหลักสูตรยังไม่เหมาะสม และพบว่าอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษามีไม่เพียงพอ

นฤมล ไวยวรอส (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอน วิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนเขตกว๊ากเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาของครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 11 คน นักเรียน 300 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาต้องสอนมากเกินไป ได้รับมอบหมายงานมาก เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการทำงาน ครูพยายามแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ การขาดแคลนอุปกรณ์การสอน บรรยากาศของห้องเรียนไม่เหมาะสม ห้องเรียนอยู่ในสภาพแออัด สภาพแวดล้อมไม่ดี มีเสียงรบกวนต่อการเรียนการสอน และเห็นว่าหลักสูตรวิชาสุขศึกษายังไม่เหมาะสม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจคือ ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาควรจะเป็นผู้สำเร็จมาจากวิชาสุขศึกษาโดยตรง ควรเอาใจใส่เป็นกันเองกับเด็ก ควรมีวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม โดยอาจดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสะดวกต่อการจัดเตรียม ควรหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่วิชาสุขศึกษามากขึ้น อีกทั้งควรสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนสุขศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น

เบญจพร เสรีรุ่ง (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา เกี่ยวกับการสอนสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา เกี่ยวกับการสอนสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบสอบถามส่งไปถึงครูผู้สอน จำนวน 153 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 50 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ การจัดสิ่งแวดล้อม การบริการสุขภาพ และการสอนสุขศึกษา โดยครูเน้นด้านทัศนคติ ความรู้ และการปฏิบัติตามลำดับ วิธีการสอนที่ครูนำมาใช้คือ การบรรยายพร้อมใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ อุปกรณ์ที่ให้ความรู้และเกิดความเข้าใจได้มากที่สุด คือ ภาพยนตร์ สไลด์ และวัสดุของจริง วิธีการประเมินผลการใช้ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ สำหรับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสอน คือ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ

ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาเท่าที่ควร ครูไม่พอ และไม่มีความรู้ทางด้าน สุขภาพอนามัยที่ดีพอ นักเรียนเบื่อหน่ายที่จะเรียนวิชาสุขศึกษา และโรงเรียนขาดงบประมาณ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การดำเนินการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา uly ใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษา และครูสุขศึกษา ซึ่ง สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 933 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีวุฒิทางพลศึกษา ร้อยละ 76.1 และมีเพียงร้อยละ 6.3 เท่านั้นที่มีวุฒิทางสุขศึกษา ปัญหาที่พบมากเรียงตาม ลำดับ คือ ครูขาดอุปกรณ์การสอนสุขศึกษา เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซ้อนในชั้นอื่น ๆ เนื้อหา มากเกินไป เวลาสอนมีน้อย หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ขาดหนังสืออ่าน ประกอบการเรียน ครูไม่เข้าใจหลักสูตรเท่าที่ควร และครูผู้สอนไม่ได้เรียนมาทางด้าน สุขศึกษาโดยตรง

งานส่งเสริมสุขภาพนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2526) ได้ ดำเนินการวิจัยติดตามผลนักเรียนในโครงการสุขศึกษาสายการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางการ แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานโครงการสุขศึกษาสายการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาเสนอแนะ ให้มีการจัดอบรมด้านสุขศึกษา เรื่องการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุด และ พบว่าศึกษานิเทศก์ไม่เคยนิเทศงานสุขศึกษามีจำนวนมากที่สุด ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาสามารถ สอนสุขศึกษาได้ตามหลักสูตรใหม่ได้ดี แต่ยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทาง สุขศึกษา การสอนส่วนมากครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบสาธิตและฝึกปฏิบัติในการสอนสุขศึกษา มาก ที่สุด ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการสอนสุขศึกษาที่พบมากที่สุด คือ การขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน ส่วนโรงเรียนสังกัดเทศบาล ครูที่มีวุฒิทางสุขศึกษามีน้อย การเรียนการสอน ตามหลักสูตรใหม่ครูผู้สอนสุขศึกษาไม่มีความมั่นใจเท่าที่ควร และพบว่ามีปัญหาและอุปสรรค

มากที่สุด เนื่องจากขาดอุปกรณ์การสอน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจากการวิจัยพบว่า มีครูผู้สอนด้านสุขศึกษามากกว่าโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ส่วนใหญ่ครูผู้สอนสุขศึกษาเสนอให้ จัดอบรม เรื่องการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน และพบว่าครูผู้สอนสุขศึกษาตามหลักสูตรใหม่ ได้ดีมีเพียงส่วนน้อย นอกจากนี้ โรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาจากการสำรวจพบว่า ครู ส่วนใหญ่มีวุฒิทางปริญญาตรีและ เคยได้รับการอบรมทางด้านสุขศึกษา ครูสนใจการอบรม เรื่อง การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ไม่เคยนิเทศงานสุขศึกษา ครูผู้สอนใช้วิธีสอน แบบบรรยายและ เล่าใช้ภาพเป็นอุปกรณ์การสอนมากที่สุด

ชัยยุทธ กุลคงวัฒนา (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสุขศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร" ศึกษาระบบสอบถามถามผู้บริหาร 186 คน และครูสุขศึกษา 186 คน ผลการวิจัยด้านการเรียนการสอนสุขศึกษา พบว่า

1. ผู้บริหารและครูสุขศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการสอนวิชาสุขศึกษาตาม หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลายในเรื่องความจำเป็นในการแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ เกณฑ์ขั้นต่ำ ของการผ่านรายวิชาแก่นัก เรียนก่อนการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ

2. วิธีการสอนที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสอนในระดับมาก ได้แก่ การสาธิตและการฝึกปฏิบัติ การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การสอนแบบแก้ปัญหา การอภิปราย การถามตอบ การบรรยายหรืออธิบาย การแสดงบทบาทสมมติ การสร้างสถานการณ์จำลอง ส่วน วิธีการสอนที่มีความเหมาะสมในระดับน้อย คือ การสอนแบบสืบสวนสอบสวน และการสอน แบบศูนย์การเรียน

3. ครูสุขศึกษาควรใช้แผนการสอนที่จัดทำขึ้นเองหรือจัดทำขึ้นโดยหมวดวิชา

4. หลักสูตรสุขศึกษามีปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ ทุกด้านในระดับน้อย ยกเว้น เรื่องจำนวนหน่วยกิต ครูสุขศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาของการใช้หลักสูตรในระดับมาก ผู้บริหารส่วนหนึ่ง เสนอให้มีการ เพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาสุขศึกษาเป็น 1 หน่วยกิต หรือ มากกว่า ต่อ 1 ภาคเรียน และ เสนอให้มีการสอบวิชาสุขศึกษาในการสอบคัดเลือก เข้า มหาวิทยาลัย

5. ปัญหาอุปสรรคต่อการสอนวิชาสุขศึกษา ผู้บริหารเห็นว่าหน้าที่นักเรียนไม่สนใจวิชาสุขศึกษา เป็นปัญหาระดับมาก และครูสุขศึกษาเห็นว่าครูขาดอุปกรณ์การสอน นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาสุขศึกษา ครูขาดแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมในการสอนวิชาสุขศึกษา ครูขาดหนังสือหลักสูตร คู่มือหลักสูตร สื่อการเรียน เช่น หนังสือเรียน ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงจุดประสงค์เชิงภาคีกรรม

6. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารและครูสุขศึกษาเห็นว่าการสร้างเครื่องมือการวัดผลเป็นปัญหาในระดับมาก

สุรินทร์ ฤทธิสาร (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยส่งแบบสอบถามถามครูสุขศึกษา จำนวน 218 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีปัญหามากกลางในด้านเนื้อหาวิชา การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรม การประเมินผล ตลอดจนสื่อการเรียนวิชาสุขศึกษา และที่มีปัญหาน้อยคือ ด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษา จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูสุขศึกษาที่มีประสิทธิภาพการสอนน้อยกับครูสุขศึกษาที่มีประสิทธิภาพการสอนมาก พบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพการสอนน้อยมีความคิดเห็นว่าคุณมีปัญหามากกว่า

สมศักดิ์ เจริญรัมย์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการของครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามครูอนามัยโรงเรียนจำนวน 110 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูอนามัยโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 8 ด้าน คือ ด้านบัตรสุขภาพ ด้านการตรวจสุขภาพ ด้านการติดตามผลการรักษา ด้านการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และทดสอบสายตา ด้านโภชนาการ ด้านจัดส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านจัดส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน และด้านการจัดดำเนินการบริการสุขภาพในโรงเรียน นอกจากนี้

ครูอนามัยโรงเรียนยังมีความต้องการในการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนในระดับมากคือ ต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพครูและบุคลากรในโรงเรียน ต้องการไปดูงานการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนอื่น ๆ ต้องการความร่วมมือจากครูในโรงเรียนในการจัดและดำเนินการบริการสุขภาพในโรงเรียน ต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาการจัดบริการ ต้องการความร่วมมือจากครูแนะแนวในการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพจิต ต้องการจัดอบรมการตรวจสุขภาพนักเรียนให้ครูทราบ ต้องการการนิเทศจากกองอนามัยโรงเรียน และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนระหว่างครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพรัตน์ สุขุมาลพงศ์กุล (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูสุขศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 12" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูสุขศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 12 โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูสุขศึกษาจำนวน 130 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีปัญหาการเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอน ปัญหาการผลิต และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนพบว่า ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ครูสุขศึกษามีความต้องการสื่อการสอนเกี่ยวกับด้านเนื้อหาเรื่องสุขศึกษา ซึ่งแยกเป็น 12 เนื้อเรื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากสื่อการสอนประเภทเทปโทรทัศน์ แสดงการนวดหัวใจและการผายปอดที่ถูกวิธี พบว่าครูสุขศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับความต้องการสื่อการสอนด้านอื่น ๆ พบว่า ครูสุขศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

สมพงศ์ เรืองศรี (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา สืบค้นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษาของครูสุขศึกษา

ที่มีประสพการณ์การสอนต่างกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้ศึกษา จำนวน 220 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ศึกษามีสภาพการปฏิบัติในระดับมาก เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา ในเรื่องการใช้แบบทดสอบปรนัยในด้านความรู้ การใช้การสังเกตในด้านทัศนคติ การใช้การสังเกตและปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลในการปฏิบัติ ปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา ครูผู้ศึกษามีปัญหาโดยรวมและรายด้านในระดับปานกลาง แต่พบว่าในบางข้อย่อยมีปัญหาในระดับมาก

ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการวิเคราะห์ข้อสอบ ขาดอุปกรณ์ในการทดสอบปฏิบัติในบางบทเรียน ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการวัดและประเมินผล ขาดความรู้ในการสร้างแบบวัดทัศนคติขึ้นใช้เอง คาบการ เรียนวิชาสุขศึกษามีน้อยทำให้การวัดผลด้านการปฏิบัติทำได้ไม่ทั่วถึง การวัดและประเมินผลด้านการปฏิบัติต้องใช้เวลามาก การสังเกตการปฏิบัตินอกเวลาทำได้ยาก การให้คะแนนการปฏิบัติจากเพื่อน ครู ผู้ปกครองทำได้ไม่ทั่วถึง ครูผู้ศึกษาสอนในหลายระดับชั้น จำเป็นต้องออกข้อสอบในหลายวิชาขาดการเก็บรวบรวมข้อสอบที่วิเคราะห์แล้ว เป็นธนาคารข้อสอบ ขาดการพบปะกับครูในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวัดและประเมินผล เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษาระหว่างครูผู้ศึกษาที่มีประสพการณ์การสอนต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริวิไล กสิกิจสกุลผล (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 6" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 6 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระหว่างครูที่มีประสพการณ์การสอนน้อยกับครูที่มีประสพการณ์การสอนมาก โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูที่สอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 208 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ด้านวิธีสอนวิชาสุขศึกษา ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน

การสอนวิชาสุขศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา ด้านการบริหารการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษา และด้านอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ส่วนด้านวัตถุประสงค์ วิชาสุขศึกษาพบว่า มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในด้านต่าง ๆ ระหว่างครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย กับครู ที่มีประสบการณ์การสอนมาก พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ยกเว้นด้านการเตรียมการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา

ประสงศ์ สังฆะไชย (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา ในเขตการศึกษา 4" ศึกษาระบบสอบถาม ถามผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 275 คน และครูจำนวน 722 คน รวม 997 คน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่ควรจัดงานนิเทศการศึกษาขึ้นภายในโรงเรียนทุกลักษณะงานนิเทศ ศึกษามีแนวโน้มเห็นด้วย มากกว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง และพบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติการณ์นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นครั้งคราว ไม่มีระบบแบบแผน โรงเรียนขาดบุคลากรผู้มีความรู้ ความชำนาญในการ นิเทศ ครูไม่ศรัทธาค่อผู้นิเทศ และไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องการมีการนิเทศ โรงเรียนขาด การวางแผนการนิเทศและขาดงบประมาณ

นิวัตร นาคะเวช (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4" ศึกษาระบบสอบถามถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน 92 คน ครู จำนวน 331 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกิจกรรมการ นิเทศภายในโรงเรียน ควรเป็นการระดมสมอง การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ การประชุมปฏิบัติการ การใช้เอกสารให้ความรู้ การอภิปราย การให้ครูเสนอข้อวิจารณ์ และบทความ จัดทัศนศึกษา การจัดฝึกอบรม การสัมมนา การสาธิต การสังเกตการสอน

การสัมภาษณ์ การจัดนิทรรศการ การสมาคมและสันตนาการ การใช้แบบสอบถาม หรือแบบสำรวจการทดสอบและวิจัย ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการนิเทศคือ งบประมาณขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ขาดวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ครูขาดการยอมรับและศรัทธาต่อผู้นิเทศ ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมนิเทศ ขาดงบประมาณและวัสดุในการจัดกิจกรรมการนิเทศ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2527) ได้ทำการนิเทศเพื่อติดตามผล การใช้หลักสูตรพลานามัย พุทธศักราช 2521 และ 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนกลาง และได้รับรายงานผลการออกนิเทศครั้งนี้โดยสรุปปัญหาและข้อมูลในส่วนของ ครูสุขศึกษาไว้ว่า ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่สอนวิชาพลศึกษา ส่วนมากเคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางสุขศึกษา ซึ่งนำผลการอบรมไปใช้ได้ปานกลาง ถ้าหน่วยศึกษานิเทศก์จัดอบรมเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษา ควรจัดอบรมในเรื่องการจัดทำอุปกรณ์การสอนความรู้ใหม่ ๆ ทางด้าน สุขศึกษา เทคนิคการสอนพลศึกษา ความรู้ในวิวัฒนาการของโรคต่าง ๆ ยาเสพติด หลักสูตรวิชาสุขศึกษากับการเรียนการสอนในปัจจุบัน อนามัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องยา และปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ในค่านของวิธีสอนพบว่า ครูผู้สอนใช้วิธีสอนหลายวิธี ครูต้องการอุปกรณ์การสอนและต้องการให้มีงานนิเทศทางด้านวิชาสุขศึกษาโดยเฉพาะ

อัจฉราลักษณ์ ปิ่นทับทิม (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการการนิเทศ ของครูสุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 2" โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูสุขศึกษา จำนวน 96 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีความต้องการนิเทศทางสุขศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านดังนี้ ด้านการเรียนการสอนสุขศึกษา ครูสุขศึกษา ต้องการให้มีงานนิเทศมากในเรื่องการใช้หลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษา โดยต้องการการนิเทศเกี่ยวกับการใช้คู่มือตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน การนำหลักสูตรและเนื้อหามาประยุกต์ใช้ให้นักเรียนเกิดความสนใจเรียน เรื่อง การสอน ครูผู้สอนต้องการการนิเทศเกี่ยวกับวิธีสอนให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้าน

การปฏิบัติ หัตสาคติ เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนสุขศึกษา การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ การเตรียมการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนและประสบการณ์เดิม ของนักเรียน การผลิตและวิธีใช้อุปกรณ์การสอนจากวัสดุที่มีในท้องถิ่น เรื่องการวัดและ ประเมินผล ครูผู้สอนต้องการให้มีการนิเทศมาก เกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ และ วิธีสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ หัตสาคติ และความรู้การวิเคราะห์ข้อสอบและ ปรับปรุงข้อสอบ รวมทั้งการทาค้างข้อสอบวิชาสุขศึกษาด้วย

ฉวีวรรณ เทวพริน (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์กรม ศึกษานิเทศก์เขต ศึกษานิเทศก์จังหวัด สังกัด กรมพลศึกษา และกรมสามัญศึกษา ที่มีหน้าที่นิเทศวิชาสุขศึกษา จำนวน 159 ฉบับ ได้รับกลับ คืนมา จำนวน 155 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ศึกษานิเทศก์พบมาก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับ เวลาในการนิเทศวิชาสุขศึกษา เนื่องจากปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก หน้าที่ศึกษานิเทศก์ กำหนดไว้กว้างเกินไป ยากในการปฏิบัติได้ครบถ้วน ระยะเวลาในการออกเยี่ยมโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณในด้านต่าง ๆ และโรงเรียนที่ออกเยี่ยมอยู่ห่างไกลและกระจัดกระจาย ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์การสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการ ออกเยี่ยมโรงเรียน ด้านการบริการและปัญหาอื่น ๆ ปัญหาระดับน้อย ได้แก่ ปัญหาส่วนตัวของ ศึกษานิเทศก์

ปราณี วันธงชัย (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการนิเทศของครูสุขศึกษา โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ ความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถาม ไปถึงครูสุขศึกษา จำนวน 267 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีความต้องการการนิเทศ มากที่สุดทุกด้านดังนี้ ด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสุขศึกษา ความต้องการทางวิชาการด้าน หลักสูตร ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครู และด้านกิจกรรมการนิเทศชนิด

ต่าง ๆ ครูสุขศึกษามีความต้องการกิจกรรมแบบปรึกษาเป็นรายบุคคล เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิทางการศึกษาแล้ว ปรากฏว่าครูสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความต้องการทางวิชาการด้านหลักสูตร ครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ครูสุขศึกษาได้ให้ข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดว่า อยากให้มีการนิเทศบ่อย ๆ เพื่อจะได้ทราบปัญหาการสอนสุขศึกษา และครูสุขศึกษามีปัญหามากที่สุดในเรื่องไม่เคยมีศึกษานิเทศก์มานิเทศวิชาสุขศึกษา

สุริย์ แก้วเศษ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษาระบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร 84 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียน ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านเรียงลำดับดังนี้ ด้านคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ ด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ด้านการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน และด้านกิจกรรมการนิเทศ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลปรากฏว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วารสารณ์ เทพสุนทร (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการในการนิเทศ
 สุขศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญ
 ศึกษา กรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศ
 สุขศึกษาของผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา
 กรุงเทพมหานคร ศึกษาระบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย
 จำนวน 158 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานสุขศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหาร
 โรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย มีความต้องการการนิเทศในระดับมากในเรื่อง
 การวางแผนบริหารงานสุขศึกษาในโรงเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสุขศึกษา
 ในโรงเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมงานสุขศึกษาในโรงเรียน วิธีการประเมินผล
 การจัดดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
 เกี่ยวกับงานสุขศึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขศึกษาในชุมชน และการจัดนิทรรศการ
 เผยแพร่งานสุขศึกษาของโรงเรียน นอกจากนี้พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวด
 วิชาพลานามัยมีความต้องการในการนิเทศไม่แตกต่างกัน

มนัสดา บุญรักษา (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพและปัญหาการจัด
 โครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตและนอก เขตเทศบาลในส่วนภูมิภาค"
 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่
 ในเขตและนอก เขตเทศบาล ในส่วนภูมิภาค สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยส่งแบบสอบถาม
 ไปยังผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 221 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า โดยทั่วไปประมาณครึ่งหนึ่ง
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตและนอก เขตเทศบาลมีการจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อพัฒนา
 โครงการสุขภาพในโรงเรียนเป็นการถาวร สำหรับปัญหาส่วนใหญ่ที่โรงเรียนทั้งในเขตและ
 นอก เขตเทศบาลประสบ ได้แก่ เรื่องผู้บริหารมีความเข้าใจไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับผู้มีหน้าที่
 ในการเก็บบัตรสุขภาพนักเรียน และการให้ภูมิคุ้มกันโรค ส่วนโรงเรียนในเขตเทศบาล
 ประสบปัญหาในเรื่องจำนวนส้วม (หนึ่งที่ต่อจำนวนนักเรียนหญิง) มีจำนวนไม่เพียงพอและ
 โรงเรียนนอก เขตเทศบาลประสบปัญหาเรื่องการตรวจสุขภาพนักเรียน โดยเฉพาะไม่เคยมี

การทดสอบสายตาค้นนักเรียน เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนที่อยู่ในเขตและนอกเขตเทศบาลพบว่า ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนในเขตเทศบาลประสบปัญหามากกว่าโรงเรียนนอกเขตเทศบาล

กิ่งแก้ว โภยสิทธิ์ (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนของครูอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนของครูอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนของครูอนามัยโรงเรียน ระหว่างครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาและไม่มีวุฒิปริญญา โดยส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าครูอนามัยโรงเรียนจำนวน 392 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่าครูอนามัยโรงเรียนมีความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียน ทั้ง โดยส่วนรวมและเป็นรายด้านที่ระดับมาก สำหรับรายด้านเรียงลำดับนี้ 1. ด้านคุณสมบัติของผู้นิเทศ 2. ด้านการจัดกิจกรรมการนิเทศ 3. ด้านการจัดและดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน 4. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน 5. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านโรงเรียนและชุมชน 6. ด้านการสอนสุขศึกษาและอบรมความรู้เรื่องสุขภาพ 7. ด้านการบริการสุขภาพในโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนระหว่างครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาและไม่มีวุฒิปริญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูอนามัยโรงเรียนที่ไม่มีวุฒิปริญญามีความต้องการการนิเทศมากกว่าครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญา

จุไรรัตน์ แพรวพราย (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนสุขศึกษาและความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการสอนสุขศึกษา และความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามครูสุขศึกษา

จำนวน 110 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนของครู
 สุขศึกษามีความต้องการการนิเทศข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ วิธีการจัดบริหารโครงการ
 สุขภาพในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน เพื่อให้
 มีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการสุขภาพในโรงเรียน และการจัดให้มีบริการแนะแนวสุขภาพ
 แก่นักเรียน และครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ญจันทร์ เทพบุรณะ (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของ
 ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา"
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับ
 สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์
 วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา โดยใช้แบบ
 สอบถามถามศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษา จำนวน 520 คน ผลการวิจัยพบว่า
 สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่ามีสมรรถภาพอยู่ที่ระดับมากทุกด้าน คือ ด้านวิชาสุขศึกษา ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา
 และด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น
 ของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา
 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สองด้าน คือ ด้านการนิเทศวิชาสุขศึกษา
 และด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษา ศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาให้ค่า
 สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสุขศึกษาสูงกว่าครูสุขศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องงานต่างประเทศ

ค้ำบัณฑุกาการ เรียนการสอน

แอนตัน (Anton, 1972) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์วิธีสอนสุขศึกษาและสวัสดิศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา รัฐอิลลินอยส์ (An Analysis of Method Used to Teach Health Education and Safety Education in Selected Secondary School of Illinois) ผลการวิจัย พบว่า วิธีสอนที่ใช้บ่อยมาก คือ การอภิปราย การบรรยาย การตอบคำถาม การสาธิต การค้นคว้า และเสนอรายงาน ซึ่งแต่ละวิธีใช้มากพอ ๆ กัน วิธีสอนดังกล่าวเหมาะสำหรับครูใหม่ที่ขาดประสบการณ์และขาดความชำนาญในการสอน นอกจากนี้ยังพบว่าการที่ครูไม่ประสบความสำเร็จในการสอนเป็นเพราะไม่ได้เตรียมการสอน

ฟาโวล (Fawole, 1979) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจสถานภาพการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมปลาย ในรัฐโอคลาโฮมา (A Survey of the Status of Health Instruction in Oklahoma Junior and Senior High School) ผลการวิจัยพบว่า

1. ร้อยละ 49.99 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 29.82 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่า การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนจัดอยู่ในสาขาวิชาพลศึกษา
2. ร้อยละ 12.07 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 22.81 ของโรงเรียนมัธยมปลาย เสนอว่าควรแยกวิชาสุขศึกษาออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก
3. ร้อยละ 52.27 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 62.02 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่า หลักเกณฑ์การปรับปรุงหลักสูตรสุขศึกษาควรมาจากความต้องการของนักเรียนและชุมชน
4. ร้อยละ 25.22 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 25.10 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้หนังสืออ้างอิงอ่านนอก เวลาทางด้านสุขภาพนั้นขึ้นเรียนสุขศึกษาด้วย

5. ร้อยละ 18.88 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 22.85 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้วิธีสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนสุขศึกษา
6. ร้อยละ 16.90 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 17.70 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่าได้ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะช่วยในการสอนมากที่สุด
7. ร้อยละ 61.53 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 69.77 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้ชั้นเรียนสุขศึกษาในห้องเรียนปกติ
8. ร้อยละ 40.35 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 44.45 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้เทคนิคการสังเกตในการประเมินผลวิชาสุขศึกษา
9. ร้อยละ 63.42 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 64.85 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ชอร์ และนอร์ฟลีต (Shaw and Norfleet, 1981) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรสุขศึกษาระดับมัธยมปลาย" (Development of a High School Health Education Curriculum) โดยใช้แบบสอบถามถามครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูจะต้องสอนและแนะนำเกี่ยวกับบุพหุรี แอลกอฮอล์ ยาเสพติด การบรูมพยาบาลและสวัสดิศึกษา
2. ครูควรพัฒนาการสอนของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
3. ควรมีการสอนเพศศึกษาและจิตวิทยา วิชาเลือกควรสัมพันธ์กับชีววิทยาหรือเกี่ยวกับวิชาที่นักเรียนสนใจ
4. คณะกรรมการสุขภาพควรประกอบด้วย ผู้สอนวิชาสุขศึกษา จิตวิทยาการศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
5. แต่ละโรงเรียนควรมีรายการเกี่ยวกับอันดับความต้องการด้านสุขภาพของนักเรียน

นอกจากนี้ครูสุขศึกษาควรมีความรู้และทักษะในการสอนเป็นทีม ซึ่งประกอบด้วย ครูสุขศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูจิตวิทยา และคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน

เรย์มอน (Raymond, 1981) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาโปรแกรมการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐจอร์เจีย" (A Descriptive Study of Health Instruction Program in Georgia Public Schools Grade 8-12) โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่ทำการสุ่มตัวอย่างไว้ 100 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษา ครูพลศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านพลศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนและการสอนสุขศึกษามากที่สุด โรงเรียนควรจัดโครงการอาหารกลางวัน โครงการสัปดาห์ และคณะกรรมการสุขภาพไว้เป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมความรู้และความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรมสุขภาพ สำหรับการจัดหลักสูตรสุขศึกษาในโรงเรียนควรจัดให้รัดกุม โดยมีคณะกรรมการหลักสูตรในโรงเรียน ครูสุขศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาในโรงเรียนควรเป็นผู้มีหน้าที่ในเรื่องนี้

แบงคส์ (Banks, 1983) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "เด็กปัญญาเลิศได้รับประโยชน์จากการเรียนวิชาสุขศึกษา ซึ่งมีส่วนผลักดันให้เด็กบรรลุวัตถุประสงค์ของตน" (Gifted Children Benefit from Health Classes Accelerated to Their Needs) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลการเรียนรู้และความสนใจของเด็กที่มีสติปัญญาเลิศต่อวิธีการเรียนการสอนสุขศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่าเด็กมีความกระตือรือร้นและสนใจการเรียนมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้กับตนเองและครอบครัว จนกระทั่งสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

เชน (Chen, 1983) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "จะเกิดอะไรถ้าเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนสุขภาพศึกษาในโรงเรียน" (When and What if Microcomputers Invaded School Health Education?) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าไมโครคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการเรียนการสอนวิชาสุขภาพศึกษาได้อย่างไร ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากขอการขยายเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มีสูงขึ้น คาดว่าในปี ค.ศ. 1989 ประมาณร้อยละ 80 ของครอบครัวอเมริกันจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ เมื่อถึงเวลานั้นข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านสุขภาพจะมีเตรียมพร้อมไว้ ซึ่งเป็นประโยชน์มากต่อเด็กนักเรียนที่สามารถค้นหาข้อมูลหรือทำการบ้านโดยไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้าน ซึ่งจะหาให้การเรียนการสอนสุขภาพศึกษาได้ผลอย่างสูงสุด นอกจากนี้ในอนาคตการมีไมโครคอมพิวเตอร์ประจำบ้านจะทำให้สามารถสอบถามปัญหาสุขภาพไปยังศูนย์คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่เพื่อหาข้อมูลหรือคำตอบปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพได้ตลอดเวลา ทำให้ปัญหาการขาดความรู้ทางด้านสุขภาพหมดไป คอมพิวเตอร์นี้อาจมีส่วนช่วยในการเรียนการสอนสุขภาพศึกษา เมื่อได้มีการพัฒนาตัวเก็บข้อมูลทางด้านสุขภาพไว้เรียบร้อยแล้ว และมีนักวิชาการทางด้านสุขภาพที่มีความรู้ความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์พอเพียง

ลอว์เรนซ์ (Lawrenz, 1984) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดอบรมครูผู้ฝึกใหม่ของการสอนสุขภาพ" (A New Approach to Health Education Inservice Training) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของกระบวนการจัดอบรมครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดอบรมสำเร็จรูปและการประเมินผลการใช้ชุดอบรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า การจัดอบรมครูประจำการได้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอนสุขภาพศึกษาในชั้นเรียน การใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมสุขภาพทำให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของครูและสภาพพื้นฐานทางวิชาการทั้งหมดที่มีอยู่เดิมของท้องถิ่น ตลอดจนโครงการที่จะดำเนินต่อไปในอนาคต

คาร์เตอร์ และฟรานซ์ (Carter and Frances, 1986) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "การศึกษาปัญหาของโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเมือง" (Case Study of Poor Health Education Project in an Urban High School) เป็นการศึกษาเพื่อประเมินผลและพัฒนาโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเมืองที่นักเรียนมาจากครอบครัวมีรายได้น้อย ใช้แบบสอบถามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

1. ปัญหาของโครงการสุขภาพในโรงเรียน
2. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของนักเรียนในด้านสุขภาพ
3. สิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามโครงการ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนดังกล่าวมีสุขภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อันเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่น การออกกำลังกายที่ถูกต้อง การเลือกใช้สารเคมีในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ ดังนั้นจึงควรให้การศึกษาดูแลเน้นเรื่องพฤติกรรมทางสุขภาพให้มากขึ้น และชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางสุขภาพ เช่น การสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของโครงการสุขภาพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ศึกษานิเทศการศึกษา

เบิร์ค (Burke, 1970) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสังเกตการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเป็นจริงและความคาดหวังของโรงเรียนในบอสตัน" (Perception of Existing and Recommended Practices of the High School General Supervisor in the Boston Public School) โดยที่ใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูระดับมัธยมศึกษา และศึกษานิเทศก์รวม 313 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ พอสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์และครูผู้รับการนิเทศมีความเห็น

สอดคล้องกันในเรื่องของการนิเทศว่า ศึกษานิเทศก์ที่จะไปในสถานจริง เรียนมัธยมศึกษา ควรปฏิบัติดังนี้ คือ เป็นผู้ที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการ เลือกครูให้ตรง ตามความชำนาญและตรงตามความสามารถของบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม แนะนำการจัดประชุมครู เสนอแนะการสอนแบบหน่วย ช่วยเหลือครูในการสอนประจำวัน ด้านการแก้ไขปัญหาและกระตุ้นให้ครูได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา จัดประชุมครูเพื่อ ศึกษาปัญหาการเรียนการสอน แนะนำการเตรียมประสบการณ์ และแผนงาน เพื่อนักเรียน ตลอดจนให้การประเมินผลในชั้นเรียน

คาร์ตัน (Carton, 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ที่เป็นจริงตามทัศนะของครูประถมศึกษานในฟลอริดา" (Role of Instructional Supervision by Teachers and Principals in Selected Florida Elementary School) โดยส่งแบบสอบถามถึงครูประถมศึกษา จำนวน 1,044 คน และครูใหญ่ จำนวน 52 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาและครูใหญ่มีความคิดเห็น บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงนั้น ได้แก่ การพัฒนาโครงการสอน ช่วยงานประจำการ เกี่ยวกับการบริหาร กำหนดนโยบายของโรงเรียนร่วมมือในการประชุมครู ช่วยเหลือครูในการคัดเลือกแบบเรียน จัดหาเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอน และทำโครงการสอน ตรวจเยี่ยมโรงเรียน

แอดวานี (Adwani, 1982) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างครู กับศึกษานิเทศก์ตามการรับรู้ของครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในซาอุดีอาระเบีย" (The Relationship Between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers Supervisors and Principals in Sceondary Schools in Saudi Arabia) โดยส่งแบบสอบถามไปให้ครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ควรปรับปรุงการศึกษาและการนิเทศ ให้เปลี่ยน การนิเทศโดยให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะให้ศึกษานิเทศก์ เป็นใหญ่ ควรให้ความร่วมมือมากกว่าการลงโทษและการนิเทศควร เป็นแบบประชาธิปไตย

กรีสเซล (Grisel, M., 1988) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การนิเทศการศึกษา ตาม การรับรู้ของครูโรงเรียนรัฐบาลในรัฐเพนซิลวาเนีย และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การนิเทศกับผลของการนิเทศที่ได้รับ" (Supervision as Perceived by Public School Teachers in Pennsylvania and its Relationship to their Perception of Effective Supervision) มีวัตถุประสงค์เพื่อจะวิเคราะห์วิธีการในการนิเทศที่จะช่วยพัฒนาการสอนของครูให้ได้ดี และทดสอบว่าเพศของครูและระดับชั้นเรียนที่ครูทำการสอนจะมีผลต่อการรับรู้ของครูในการนิเทศนั้นมากน้อยเพียงใด เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามครู จำนวน 3,051 คน จาก 43 โรงเรียน ในรัฐเพนซิลวาเนีย ผลการวิจัยพบว่า วิธีการที่ใช้นิเทศครูมีผลต่อการรับรู้การนิเทศของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าเพศของครูและระดับชั้นที่ครูสอนไม่มีผลต่อการรับรู้การนิเทศของครู

สรุปรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัญหาการเรียนการสอนในประเทศ สรุปได้ว่า พบปัญหาการสอนสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คือ นักเรียนชอบและสนใจเนื้อหาวิชา สุขศึกษา แต่เบื่อหน่ายวิธีการสอนของครู และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย สำหรับครู ผู้สอนนั้นพบว่า ครูขาดความรู้ทางด้านสุขภาพและครูสอนหลายวิชาเกินไป จึงทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย วิธีสอนที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ การสอนแบบบรรยาย ประกอบหนังสือเรียนและมีอุปกรณ์ช่วยในบางครั้ง ครูผู้สอนไม่ได้มีวุฒิการศึกษาทางด้าน สุขศึกษาโดยตรง ในด้านหลักสูตร และเนื้อหาพบว่ามีเนื้อหามากเกินไป สอนไม่ทัน เวลาเรียนน้อย เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซ้อนกับชั้นอื่น ๆ หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ในด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ขาดสื่อการสอน หนังสือ ตำรา คู่มือครู เอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติม ครูมีปัญหาวินเรื่องการเลือก การผลิต และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ในด้านการวัดและการประเมินผล พบว่าครูขาดคู่มือครู และอุปกรณ์ในการวัดและประเมินผล ขาดความรู้ในการสร้างแบบวัดทัศนคติ ในด้านการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนพบว่า ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน

ปัญหาการเรียนการสอนในต่างประเทศ พบว่า วิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จัดอยู่ในสาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งครูต้องการให้มีการแยกวิชาสุขศึกษาออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก การปรับปรุงหลักสูตรวิชาสุขศึกษาควรจะมาจากความต้องการของนักเรียนและชุมชน การสอนสุขศึกษาใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียน ส่วนการประเมินผลวิชาสุขศึกษาใช้เทคนิคการสังเกต เป็นส่วนใหญ่ ครูควรพัฒนาการสอนของตนเองโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและต้องสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ในด้านการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนนั้นนักเรียนไม่เห็นความสำคัญ ขาดความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

ส่วนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศสุขศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้ ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่สอนวิชาพลศึกษา และส่วนมากเคยเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมทางด้านสุขศึกษา ครูสุขศึกษามีปัญหาในการใช้หลักสูตร ตลอดจนเทคนิคการสอนและการทำข้อสอบมาตรฐาน ครูสุขศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมากในเรื่องการใช้หลักสูตรและเนื้อหาวิชา สุขศึกษา วิธีสอนให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพดีขึ้น การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเตรียมการสอน การสร้างสื่อและอุปกรณ์การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนและประสบการณ์เดิมของนักเรียน ครูสุขศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมากเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ การวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบ รวมถึงการทำคลังข้อสอบวิชาสุขศึกษาด้วย ครูสุขศึกษาต้องการให้มีการนิเทศบ่อย ๆ แต่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหลายแห่งที่ครูไม่เคยได้รับการนิเทศวิชาสุขศึกษาจากศึกษานิเทศก์เลย ส่วนในด้านผู้ทำหน้าที่นิเทศ พบว่าศึกษานิเทศก์มีงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก จึงทำให้เวลาในการนิเทศสุขศึกษาน้อย และที่สำคัญหน้าที่ของศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้างเกินไป ยากที่จะปฏิบัติได้ครบถ้วน

ในต่างประเทศ จากรายงานการวิจัยสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์และครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้หน้าที่เป็นประชาธิปไตย ช่วยส่งเสริมครูให้เกิดความคิดริเริ่ม และศึกษานิเทศก์ควรมีบทบาทในการพัฒนาโครงการสอน กำหนดนโยบาย ช่วยเหลือครูในการคัดเลือกแบบเรียน จัดเนื้อหาวิชาและคัดเลือกอุปกรณ์การสอน แนวทางการนิเทศควรจะให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกัน ซึ่งทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศมีความเห็นและผลการวิจัยตรงกัน คือ มีความต้องการให้มีการนิเทศในโรงเรียน

จากปัญหาดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ครูและนักเรียนมีปัญหาการเรียนการสอน และมีความต้องการการนิเทศเพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา จาเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องการช่วยเหลือด้านการให้การนิเทศทางด้านสุขศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการนิเทศจะได้ผลและตรงกับความต้องการของครูและสถานศึกษา สมควรอย่างยิ่งที่จะได้มีการสำรวจปัญหาการสอนและความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนก่อน เพื่อจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศได้ตรงเป้าหมาย และตรงกับความต้องการของครูสุขศึกษามากยิ่งขึ้น